

**LOD - Lokalt omhändertagande
av dagvatten**

LOD

Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) används som samlingsnamn för olika åtgärder rörande dagvatten som att:

- **minska dagvattenmängden.**
- **fördröja avrinningen av dagvatten från privat mark innan det tillförs det allmänna dagvattensystemet.**
- **i vissa fall rena dagvatten.**

Dagvatten kallas det regn- eller smältvatten som rinner från tak, vägar, p-platser och andra hårdgjorda ytor. I dagvattnet finns ofta föroreningar som sprids i vattendragen. Dagvattnet leder också till onaturliga flöden och bortledning kan påverka grundvattenbalansen. Tillämpningen av LOD är en mycket viktig insats som numera ofta är ett krav i samband med detaljplaner inför bebyggelse. Syftet med LOD är att ta hand om dagvattnet på plats, dvs. lokalt.

LOD-ANLÄGGNINGAR

Som fastighetsägare kan du bidra till att förbättra vår miljö och skapa en bra vattenbalans genom att koppla din fastighets stuprör till en LOD-anläggning.

Det är dock viktigt att beakta markens egenskaper och grundvattennivå vid anläggande av LOD. Om marken är tät och finkornig t ex. och/eller om grundvattnet står högt krävs en dimensionerad infiltrationsanläggning för att systemet ska fungera.

Vid häftiga regn kan ledningsnätet överbelastas och vid felkopplingar till dränering eller spillvattennät kan följden bli källaröversvämningar eller fuktskador. Föroreningar som följer med dagvattnet kan koncentreras vid utsläppspunkterna i vattendragen och skada växter och djur om det inte renas. Grundvattennivån sänks och kan leda till sättningskador på byggnader och markanläggningar.

Genom att använda sig av LOD-anläggningar kan:

- flödena i ledningssystemen utjämnas så överbelastning undviks.
- vattnet fördröjs/renas vid källan istället för att spädas ut och spridas i ett större vattensystem.
- förbrukningen av dricksvatten minskas genom att gräsmatta och rabatter vattnas med regnvatten istället.
- grundvattenbalansen förbättras och på så vis minskar risken för sättningskador i byggnader och markanläggningar.

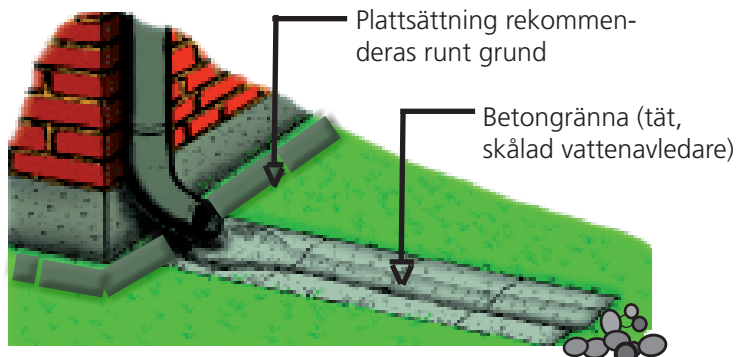
Vid nybyggnad och där ett duplikatsystem* inte kan erbjudas rekommenderas att fastighetsägaren (byggherren) tar hand om sitt eget dagvatten.

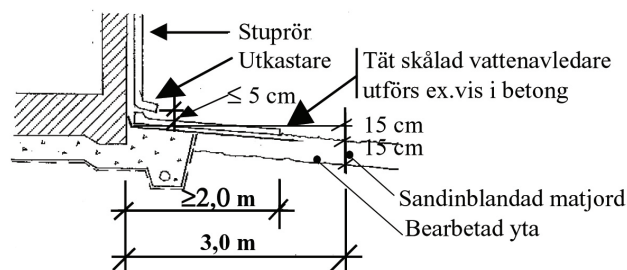
Nedan ges en enkel handledning om hur LOD kan tillämpas på villatomter. Det enklaste är att kapa stuprören och leda ut vattnet på gräsbeklädda ytor eller ytor med genomsläpplig beläggning.

Exempel på enkla LOD anläggningar:

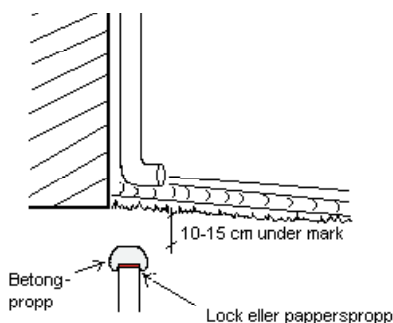

Vattenavledaren ska närmast utloppet bör erosionsmynna ut över en gräsyta. skydd med makadam utföras.

Takavvattning till gräsmatta för infiltration via vattenutkastare med rännal.

Tvärsnitt av bilden till vänster, dvs. utformning av vattenutkastare med rännal.

Utformning av nedre del av stuprör. Som illustreras ovan är papperspropp som gjuts igen med betong ett bra val, ett annat alt. är plastlock med gummringstättning.

För att lokalt kunna omhänderta det dagvatten som rinner av från tak bör tomtytan vara minst 1-2 gånger större än takyten.

Det är inte tillåtet att leda vattnet till grannens tomt eller ut på gatan. Valet av LOD-lösning ska diskuteras med byggnadsinspektören eller UMEVA samt redovisas på VA-ritningarna som lämnas till UMEVA (vid bygglov etc.).

När husets dränering är ansluten till dagvattennätet så ska avgift för både Dagvatten fastighet (Df) och Dagvatten gata (Dg) betalas. Om varken dränering, gårdsbrunnar eller stuprör är kopplade till dagvattennätet betalas bara Dg. **Med andra ord får ingen fastighetsinstallation vara kopplad till Umevas ledningar för att Df-avgift inte ska utgå.**

* Umeå kommun beslöt redan på 1960-talet att bruka duplikatsystem, inte kombinerade system. Duplikatsystem innebär att spillvattnet (avlopp) går till en ledning och dagvattnet till en annan. Det har **aldrig** godkänts att leda dagvatten till spillvattenledningen inom UMEVAs verksamhetsområde.